

Giao dục và đào tạo có một vị trí, vai trò hết sức quan trọng trong sự nghiệp công nghiệp hóa - hiện đại hóa đất nước. Đảng ta đã chỉ rõ "giáo dục và đào tạo cùng với khoa học, công nghệ là quốc sách hàng đầu, đầu tư cho giáo dục là đầu tư cơ bản".

Đồng Nai là vùng trọng điểm trong chiến lược ổn định và phát triển kinh tế đến năm 2000 của cả nước nói chung và của miền Đông Nam bộ nói riêng. Hiện tại và trong nhiều thập kỷ tới, Đồng Nai vẫn là địa bàn kinh tế trọng điểm phía Nam gồm: TP.HCM - Đồng Nai - Bà Rịa - Vũng Tàu. Vị trí chiến lược của Đồng Nai trước hết do tiềm năng tự nhiên, lợi thế địa lý, giao thông và kết cấu hạ tầng kinh tế - xã hội quyết định. Tuy nhiên, đến nay tiềm năng và lợi thế ấy chưa được khai thác đầy đủ và có hiệu quả. Trong vài năm trở lại đây tỉnh Đồng Nai đã định hướng và thực hiện một bước qui hoạch các khu công

nguyên liệu, sản xuất thức ăn gia súc tại các thị xã, thị trấn, thành phố. Một số xí nghiệp được bố trí trong khu công nghiệp Biên Hòa 1, một số khác thì bố trí trên địa bàn các huyện, nơi có điều kiện thích hợp như gần đường giao thông, điện nước, cũng đã có ý tưởng xây dựng khu công nghiệp nhỏ ở huyện như Long Khánh, một số ngành nghề phát triển thành làng công nghiệp như gốm Tân Vạn, đá Hố An, gạch Tân Vạn, Long Bình Tân v.v...

Từ khi có chủ trương mở cửa của nhà nước, nhiều nhà đầu tư nước ngoài đến Đồng Nai xin đăng ký địa điểm, lập các nhà máy ngày một gia tăng, đến năm 1990 tỉnh Đồng Nai quyết định thành lập Công ty Sonadezi với nhiệm vụ chuyên trách cải tạo lại cơ sở hạ tầng khu công nghiệp Biên Hòa 1 và đầu tư kinh doanh hạ tầng các khu công nghiệp mới.

Trong giai đoạn 1976 - 1990 mới

chỉ hình thành các tiền đề và ý tưởng để cho ra đời các khu công nghiệp tập trung sau này. Từ những lợi thế và khó khăn nói trên thì việc sớm cho ra đời các khu công nghiệp tập trung là cấp bách và cần thiết.

Theo qui hoạch tổng thể dự kiến sẽ xây dựng 13 khu công nghiệp tập trung với tổng diện tích 7.822 ha. Đến nay đã có 7 khu công nghiệp đã được chính phủ phê duyệt cho thành lập với tổng diện tích là 1.241 ha, vốn đầu tư cơ sở hạ tầng là 2.989 triệu USD và giải quyết cho 35.694 lao động - 3 dự án khu công nghiệp với diện tích 1.500 ha đang lập qui hoạch và trình chính phủ phê duyệt - 3 khu công nghiệp còn lại đang tiến hành xây dựng và lập qui hoạch tổng thể là Long Khánh - Xuân Lộc - Thạch Phú (Vĩnh Cửu).

Nhờ những lợi thế vốn có, chỉ sau một thời gian ngắn hàng loạt các khu công nghiệp tập trung ra đời ở Đồng Nai. Trong khoảng thời gian 1991 - 1996 đã có nhiều nhà đầu tư trong và ngoài nước muốn đầu tư vào việc kinh doanh cơ sở hạ tầng của các khu công nghiệp, có những khu chưa được chính phủ phê duyệt nhưng đã khởi công xây dựng như khu công nghiệp Gò Dầu, khu công nghiệp Biên Hòa 2. Các khu công nghiệp ra đời sau nhưng tốc độ xây dựng lại khẩn trương hơn: chẳng hạn khu công nghiệp Amata sau khi được cấp giấy phép đã nhanh chóng triển khai xây dựng, cũng trong năm 1996 hầu hết các hạng mục công trình đều được khởi công xây dựng và đã có một số hạng mục có thể đưa vào sử dụng ngay - khu công nghiệp A Tuy Hạ, khởi công xây dựng cuối năm 1995 nhưng

VẤN ĐỀ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO VỚI VIỆC HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN CÁC KHU CÔNG NGHIỆP TẬP TRUNG Ở TỈNH ĐỒNG NAI

ng nghiệp tập trung. Song những định hướng đó trên thực tế có nhiều vấn đề còn đang tranh luận, còn nhiều quan điểm khác nhau về: qui mô của khu công nghiệp tập trung - vốn - quản lý nhà nước - lao động - môi trường - văn hóa - giáo dục và đào tạo - xã hội v.v... Những vấn đề này nếu giải quyết không tốt, không đồng bộ sẽ gây hậu quả không lường cho đời sống xã hội của địa phương và khu vực.

Ở Đồng Nai từ năm 1963, "khu kỹ nghệ Biên Hòa" được thành lập, rất thuận lợi về kinh tế địa lý cho phát triển công nghiệp, đây cũng là khu công nghiệp lớn nhất cả nước sau ngày miền Nam hoàn toàn giải phóng, trong giai đoạn này ngoài việc sử dụng các nhà máy sẵn có thì việc đầu tư xây dựng các nhà máy với qui mô nhỏ là phổ biến, công nghệ đơn giản và thường được bố trí cạnh nguồn nguyên liệu như sản xuất gạch, đá, cát (gân mố), sản xuất đường cạnh vùng mía, sản xuất điều cạnh vùng

PHẠM VĂN THANH

đến nay các hạng mục đường giao thông, điện nước đã thi công và chuẩn bị đưa vào sử dụng.

Một nét nổi bật đồng thời với việc xây dựng cơ sở hạ tầng của các khu công nghiệp là việc các nhà đầu tư cũng tiến hành xây dựng các nhà máy, xí nghiệp để khi cơ sở hạ tầng sử dụng được là các nhà máy cũng bắt đầu hoạt động sản xuất, nhờ đó rút ngắn thời gian thi công xây dựng, sớm đưa các cơ sở hạ tầng và các nhà máy, xí nghiệp vào khai thác, sử dụng, nâng cao hiệu quả vốn đầu tư, rút ngắn thời gian thu hồi vốn, đảm bảo đôi bên cùng có lợi.

Với tốc độ đầu tư xây dựng các khu công nghiệp tập trung như hiện nay thì không bao lâu nữa toàn bộ các khu công nghiệp sẽ được đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng hoàn chỉnh, đây chính là điều kiện và động lực thu hút, thúc đẩy các nhà đầu tư bỏ vốn xây dựng các nhà máy, xí nghiệp sớm góp phần vào công cuộc công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước nói chung và Đồng Nai nói riêng.

Ngành giáo dục - đào tạo Đồng Nai trong những năm qua đã bám sát mục tiêu chung theo quan điểm của Đảng và nhà nước về giáo dục và đào tạo: nhằm nâng cao dân trí, đào tạo nhân lực, bồi dưỡng nhân tài, hình thành đội ngũ lao động có tri thức, có tay nghề, có năng lực thực hành, tự chủ, năng động sáng tạo, có đạo đức cách mạng, tinh thần yêu nước, yêu CHXH. Nhà trường đào tạo thế hệ trẻ theo hướng toàn diện có năng lực chuyên môn sâu, có ý thức và khả năng tự tạo ra việc làm trong nền kinh tế hàng hóa nhiều thành phần. Tất cả những cố gắng của ngành giáo dục - đào tạo Đồng Nai trong những năm qua đã góp phần hết sức quan trọng vào thành tích chung của tỉnh. Đó là việc đã cung cấp cho các khu công nghiệp tập trung khoảng 35.000 lao động trẻ, khỏe và có trình độ văn hóa từ lớp 9 trở lên và cung cấp cho các nhà máy xí nghiệp một đội ngũ cán bộ quản lý, cán bộ khoa học kỹ thuật đáng kể.

Song so với nhu cầu 220.000 lao động có trình độ văn hóa từ lớp 9 trở lên cho các khu công nghiệp thì ngành giáo dục và đào tạo phải hết sức cố gắng mới có thể đáp ứng được, đó quả là một nhiệm vụ hết sức nặng nề cho ngành giáo dục - đào tạo trong những năm sau này, đồng thời phải đáp ứng được yêu cầu học tập của con em công nhân và bản thân công nhân trong các khu công nghiệp tập trung.

Để giải quyết vấn đề này chúng tôi đề xuất một số giải pháp sau:

- Quán triệt Nghị quyết đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VIII và Nghị quyết đại hội tỉnh Đảng bộ lần VI về nhiệm vụ kinh tế - xã hội trên con

đường công nghiệp hóa và hiện đại hóa đất nước trong những năm tới, phát huy những thành tích về đổi mới giáo dục và đào tạo, tiếp tục vận động mạnh mẽ công tác xã hội hóa giáo dục nhằm củng cố, ổn định và phát triển sự nghiệp giáo dục - đào tạo nhằm đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế xã hội của tỉnh. Từng bước nâng cao chất lượng và hiệu quả giáo dục và đào tạo của các bậc học, ngành học, cấp học.

- Khẩn trương hoàn thành nhiệm vụ phổ cập giáo dục tiểu học trong toàn tỉnh vào năm 1998. Đồng thời từng bước phổ cập giáo dục trung học cơ sở (cấp 2) ở những huyện, thị có điều kiện mà đặc biệt là thành phố Biên Hòa.

- Mở rộng qui mô trường lớp nhằm thu hút 100% học sinh ở độ tuổi đi học phải được đến trường để học tập.

- Đi liền với việc mở rộng qui mô trường lớp là việc đáp ứng nhu cầu giáo viên cho các cấp học bằng cách:

+ Mở rộng qui mô đào tạo của trường sư phạm trong tỉnh.

+ Giải quyết chế độ dạy tăng giờ cho giáo viên thỏa đáng.

+ Đề xuất cải thiện chế độ đãi ngộ đối với giáo viên nhằm thu hút người giỏi đi theo ngành sư phạm và thu hút những người đã bỏ ngành, chuyển ngành quay lại nghề cũ của mình.

- Tăng chi ngân sách giáo dục hàng năm, cho phép mở các đợt xổ số kiến thiết của tỉnh để gây quỹ phát triển giáo dục về cơ sở vật chất và thiết bị dạy học. Đồng thời thực hiện tốt chủ trương xã hội hóa giáo dục, công tác này phải được sơ kết, tổng kết và khen thưởng kịp thời nhằm động viên các tổ chức xã hội, cá nhân tham gia đóng góp cho sự nghiệp giáo dục của tỉnh.

Thông báo

Ban biên tập Tạp chí Phát triển Kinh tế kính mời bạn đọc tham gia viết bài và mua tạp chí quý II - 1998, theo các chủ đề sau:

- Tháng 4.98: Phát huy nội lực của nền kinh tế

- Tháng 5.98: Nâng cao sức cạnh tranh của hàng hóa, dịch vụ VN

- Tháng 6.98: Phí và lệ phí trong chính sách tài chính quốc gia

PTKT

- Công tác đào tạo và bồi dưỡng:
+ Mở rộng qui mô đào tạo của các trường trung học và dạy nghề trong tỉnh.

+ Khảo sát lại nhu cầu lao động cho các khu công nghiệp tập trung trong tỉnh từ nay đến năm 2010 về trình độ văn hóa, tay nghề của công nhân trong các nhà máy, xí nghiệp hiện nay và trình độ chuyên môn của các cán bộ làm công tác quản trị trong các nhà máy, xí nghiệp và các ban quản lý khu công nghiệp từ đó có kế hoạch đào tạo và bồi dưỡng không nhằm đáp ứng nhu cầu sản xuất, kinh doanh hiện nay và những năm sau không bị tụt hậu.

+ Trước mắt thực hiện chủ trương đa dạng hóa các loại hình trường lớp, tạo cơ hội cho mọi thành viên trong xã hội được đến trường để học tập.

Nâng cấp và mở rộng qui mô đào tạo trường của các trường dạy nghề trong tỉnh và của các trung tâm dạy nghề, của các tổ chức và tư nhân trong tỉnh.

+ Tiến tới mở thêm các trường trung học dạy nghề, các trung tâm dạy nghề để đáp ứng yêu cầu dạy nghề cho các khu công nghiệp.

+ Xây dựng mới các trường mẫu giáo, tiểu học, phổ thông trung học cơ sở ở các khu công nghiệp trên cơ sở mô hình phường xã đối với công tác giáo dục - đào tạo (mỗi phường có một trường mẫu giáo, tiểu học, phổ thông trung học cơ sở).

+ Mở các trường bổ túc văn hóa học cả ban ngày và ban đêm để phục vụ nâng cao trình độ văn hóa cho công nhân vì hiện nay trình độ văn hóa của công nhân trong các khu công nghiệp đa số mới học hết lớp 9 tức là hết cấp II. Hàng năm có kế hoạch đào tạo - bồi dưỡng cho cán bộ khoa học kỹ thuật, cán bộ quản trị kinh doanh nhằm cập nhật tiến bộ khoa học kỹ thuật, nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ và năng lực quản lý kinh doanh theo cơ chế thị trường hết sức ngay cạnh, có định hướng XHCN của nhà nước.

+ Hàng năm tổ chức hội thi tay nghề, thi lao động sáng tạo.

+ Thường xuyên tổ chức giáo dục góp phần mở mang nhận thức, kiến thức, giáo dục truyền thống và giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc.

Thực hiện tốt những giải pháp nêu trên chắc chắn sẽ góp phần tích cực vào việc thúc đẩy và phát triển các khu công nghiệp tập trung ở Đồng Nai nói riêng và các khu công nghiệp trong cả nước nói chung, thực hiện thắng lợi sự nghiệp công nghiệp hóa - hiện đại hóa đất nước như Nghị quyết đại hội VIII Đảng ta đã chỉ ra ■